

י"ד אייר, תשפ"א
26 אפריל, 2021
21-62-7

קרן המחקר של מועצת החלב - יעדי המחקר לשנת 2022 הנהלת ענף

ההנהלה הענפית של קרן המחקר מבקשת מחוקרים ומוסדות להגיש הצעות מחקר לשנת 2022 לפי חלוקה לוועדות הרשומות מטה.

בכל ועדה, קבעה הנהלת הענף את שלושת היעדים המופעים בראש הרשימה כיעדי מחקר מועדפים שיזכו את המחקר בניקוד עודף ויתנו לו יתרון בשיפוט.

להלן שמות הוועדות והיעדים לשנת 2022:

הזנה:

1. מניפולציות תזונתיות, ממשקיות וטיפוחיות ליצור מוגבר של שומן בחלב, ייעול ניצולת המזון, יעילות היצור והגברת הפוריות.
 2. בחינת ממשקי הזנה של פרת המעבר במטרה לצמצם הפרעות מטבוליות.
 3. בחינת השילוב של מוצרי לוואי תעשייתיים וחקלאיים בהזנת שלוחות הרפת כתחליף למזונות גסים ומרוכזים.
- בחינת שיטות אנליטיות להערכת הרכב ואיכות המזונות.
 - טיפוח ופיתוח של גידולי מספוא קיימים וחדשים, בעדיפות לגידולים עתירי יבול, משופרי איכות וחסכניים במים.
 - בחינת גישות ומניפולציות תזונתיות ליצור חלב ייעודי/סגולי לסוגיו ברפת, התואם את דרישות הצרכן ומקדם את בריאותו ואת צריכת החלב.
 - פיתוח ובחינת אמצעים להגברת ההזנה המדייקת התואמת את הצרכים של פרת החלב בשלבי ייצור שונים.
 - בחינת השפעת ההרכב הפיזיקלי של מנת חולבות על קצב זרימת המעכל במערכת העיכול, ייצור חלבון מיקרוביאלי ונעכלות
 - השפעת איכות והרכב מי השתייה ברפת על התנהגות שתייה, התנהגות אכילה, צריכת מזון ויצרנות בפרות חלב.
 - בחינת אסטרטגיות תזונתיות להפחתת ייצור החום והעומס המטבולי בעונת הקיץ.
 - אפיון והתמודדות עם רעלנים במזונות.
 - שיפור ההחמצה ומניעת אילוח של תחמיצים.
 - הכנת שחתות בתנאי מזג אוויר משתנה בעונת האביב.

1

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, ניקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

בריאות ורווחת בע"ח:

1. הערכת הנזק הכלכלי הכרוך במחלות השונות ככלי לתעדוף טיפול ומניעה.
 2. שיפור הטיפול בדלקות רחם ברפת החלב.
 3. התאמת חיסונים למחלות זואונוטיות ומגפתיות לתנאי המשק בארץ.
- שיפור בריאות ורווחת המקנה והתמודדותו עם מצבי עקה.
 - שיפור הטיפול במחלות ייצור (מחלות מטבוליות, מחלות נשימה, מחלות טלף, בעיות תזונתיות).
 - השפעת ממשק גידול יונקים, בדגש על קביעת גודל קבוצה אופטימלי, על בריאות, רווחה ויצרנות כעגל לפיטום או כפרת חלב בהמשך חיי החיה.
 - שיפור אמצעי האבחון וההתמודדות עם מחלות זואונוטיות בעלות משמעות למשק הבקר בארץ ואינן נחקרות בעולם המערבי בדגש על ברוצלוזיס, עכברת ושחפת.
 - שיפור ההתמודדות עם מחלות נגיפיות המועברות על ידי פרוקי רגליים.
 - בחינת יעילות פרוטוקולי טיפול, שיטות עבודה ותכשירים בשימוש למניעת מחלות ייצור ומחלות מדבקות.

ממשק וטיפוח:

1. שמירה על איכות הסביבה בדגש על הטיפול בתשטיפי מדרכים, מכון חליבה, חצר המתנה, זבל על כל סוגיו והקטנת הזיהום במלחים ובגזי חממה.
 2. התאמת תנאי האחזקה, מבני שיכון ומתקני המקנה לתנאי האקלים בישראל ולשיפור יעילות הייצור ורווחת בעלי חיים.
 3. השפעת תאורה מלאכותית על יעילות הביצועים בבקר לחלב.
- פיתוח אמצעים וטכנולוגיות להקלת עומס החום והגברת הייצור והפוריות בקיץ, ובחינת השפעת הצינון על הבריאות הפרה ועל הזבל.
 - בחינה ופיתוח כלים, חיישנים ומערכות ממוחשבות לניהול מיטבי ושיפור הרווחיות.
 - קידום הפיתוח של "רפת ירוקה", כולל חיסכון במים, שימוש חוזר במים ברפת, מניעת פליטת גזי חממה ומטרדי ריח זבובים, טיפוח הסביבה והמראה הירוק, השקעה ברווחת העובד והבטחת פרנסתו.
 - הערכות גנומית לעגלות ופרות חולבות- בדיקת התכונות יישום וכלכליות בישראל כאמצעי להשבחה ברפת וכן שיפור הממשק שנגזר מאימות הורות.
 - פיתוח שיטות חדשות למבחני פרים ולאמידת פרמטרים גנטיים ברי תחרות לקווי טיפוח מחו"ל.
 - פיתוח שיטות עדכניות לחישוב הערכות גנטיות וגנומיות לפרות ופריים.

בריאות העטין ואיכות החלב

1. פיתוח שיטות מתקדמות לאבחון, מניעה, טיפול ושליטה בדלקות עטין.
 2. שיטות טיפול במרבצים, למניעת נגיעות תוך-עטינית.
 3. דרכים להגדלת אחוז השומן והרכבו, בחלב.
- פיתוח שיטות מהירות, מדויקות וזולות לניטור גורמים זואונוטיים ומזהמים אחרים בחלב כימיים וביולוגיים.
 - דרכים ואמצעים חלופיים לשימוש באנטיביוטיקה, לטיפול ושליטה בדלקות עטין ונגיעות תוך-עטינית.
 - קידום השימוש בחומרים "ירוקים" / ידידותיים לסביבה, לשמירה על בריאות העטין.
 - בחינת הימצאות חיידקים "עמידים" בחלב.
 - היבטים כלכליים של בריאות העטין ואיכות החלב (בדגש תמורות מפעולות מניעתיות).

פיזיולוגיה ופוריות:

1. שיפור שיעורי התעברות בתנאים שונים.
 2. ניטור ומניעת כשל הריוני.
 3. שיפור האפקטיביות של מערכות אוטומטיות לגילוי ייחומים ומציאת מערכת לאיתור ביוצים.
- מחקר בסיסי ויישומי לשיפור הפוריות בשלוחת העגלות, מבכירות ופרות בוגרות.
 - קשר בין התחלואה והפוריות.
 - איתור סמנים גנטיים הקשורים לפוריות הזכר והנקבה.
 - שיפור איכות הזרע.
 - שימוש בהעברת עוברים לשיפור הפוריות.
 - שיפור האמצעים לניטור מצב גופני והשפעתם על הפוריות.
 - השפעת ההזנה על מדדי הרבייה הנקבי והזכרי.
 - השפעת רעלנים במזון על גדילה, התפתחות ותפקוד מערכת המין.
 - בחינת הקשר בין מדדי עקה למדדים פיזיולוגיים יצרניים ורווחת הפרה.
 - פיתוח אמצעים ממשקיים לשיפור ההתמודדות של פרות בתנאי עקה.

כלכלה חקלאית:

1. אפיון הרפתות היעילות ואמידת היתרונות לגודל בייצור חלב.
 2. ניתוח כלכלי של אסטרטגיות בייצור חלב – ייצור עצמי של מזון או מיקור חוץ, היתרון של התארגנויות אזוריות ברכש משותף של חומרים ושירותים, ומכירת בקר לבשר.
 3. השוואה בינלאומית של שוק החלב בישראל אל מול מקרי בוחן מהעולם – עלויות ייצור, מגמות, מדיניות ממשלתית, תמיכות, תנאי סחר.
- אופטימיזציה של ייצור החלב – אסטרטגיית הזנה, אסטרטגיית תחלופה ויחס פרות עגלות, הערך הכלכלי של חקלאות מדייקת.
 - ניתוח כלכלי של ההשפעות החיוביות והשליליות של הרפת על הסביבה והחברה וניתוח ישימות כלכלית של ממשקים לצמצום טביעת הרגל הפחמנית והאקולוגית של הרפת בישראל.
 - ניהול סיכונים בענף החלב.
 - ניתוח כלכלי של ההון האנושי ברפת ובענף.

יעדי מחקר לענף הצאן:

1. פיתוח שיטות ואמצעים לשיפור היצרנות בגידול צאן.
 2. פיתוח מסד נתונים לענף הצאן.
 3. תכנון מתווה לטיפול בעודפי חלב במטרה למנוע השמדת עודפים ומציאת חלופות טכנולוגיות לשימוש בעודפים
- שיפור בריאות ורווחת הצאן.
 - פיתוח ושיפור דרכי התמודדות עם בעיות הקשורות ליצרנות גבוהה.
 - בחינת טיפול אפקטיבי לנגיעות תוך - עטינית בחיידקי CNS בצאן, בדגש על טיפול יובש.
 - ייצור חלב איכותי והתאמתו לתעשיית המזון.
 - טיפוח לעמידות גנטית למחלות בצאן כמו סקרייפי ומדי-ויסנה.

בברכה,

איציק שניידר-מנכ"ל מועצת החלב
ויו"ר הנהלת ענף המחקר

העתקים:

דר שמוליק פרידמן-מנהל קרן המחקר, דר חיים ליבוביץ מתאם מחקר
חברי המנהלת, יו"ר וחברי הועדות המקצועיות, מוסדות מחקר וחוקרים

4

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il